

ODPOWIEDZI NA PYTANIA

zadane podczas webinarium dot. nowych obowiązków wynikających z nowelizacji ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych (11 stycznia 2022 r.), w zakresie merytorycznym Ministerstwa Klimatu i Środowiska

1. Czy do każdego udzielenie zamówienia publicznego na podstawie Pzp przez jednostkę samorządu terytorialnego mającą co najmniej 50.000 mieszkańców stosuje się przepis art. 68 ust. 3 ustawy o elektromobilności, czy też wymóg z tego artykułu dotyczy wyłącznie niektórych zamówień publicznych tj. tych których przedmiotem jest zlecenie przez JST wykonawcy któregoś z zadań publicznych przewidzianych w ustawach? Czy do zamówień objętych Pzp udzielanych przez JST mające co najmniej 50.000 mieszkańców w zakresie bieżących dostaw i usług potrzebnych do funkcjonowania urzędu gminy takich jak: zakup materiałów biurowych, zakup mebli biurowych, wody dla pracowników, papieru do drukarek, zakup sprzętu komputerowego, zakup oprogramowania, usługi szkoleniowe dla pracowników urzędu, dostawa paliwa dla pojazdów urzędu (zakup na stacjach za pomocą kart flotowych), zakup pojazdu samochodowego dla potrzeb urzędu gminy itp. stosuje się art. 68 ust. 3 ustawy o elektromobilności?¹

Przepisy art. 68 ust. 3 mają zastosowanie do realizacji zadań publicznych określonych w ustawie dla danego rodzaju JST. W związku z tym nie ma obowiązku zapewnienia pojazdów elektrycznych i gazowych do każdego zamówienia w ramach realizowanego zadania publicznego. Art. 68 ust 3 mówi:

3. Jednostka samorządu terytorialnego, o której mowa w art. 35 ust. 2, od dnia 1 stycznia 2022 r. wykonuje, zleca lub powierza wykonywanie zadań publicznych, o których mowa w art. 35 ust. 2 pkt 1, podmiotom, których łączny udział pojazdów elektrycznych lub pojazdów napędzanych gazem ziemnym we flocie pojazdów samochodowych w rozumieniu art. 2 pkt 33 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym używanych przy wykonywaniu tego zadania wynosi co najmniej 10%.

Jeżeli wskazane zadania takie jak: zakup materiałów biurowych, zakup mebli biurowych, wody dla pracowników, papieru do drukarek, zakup sprzętu komputerowego, zakup oprogramowania, usługi szkoleniowe dla pracowników urzędu, dostawa paliwa dla pojazdów urzędu (zakup na stacjach za pomocą kart flotowych), zakup pojazdu samochodowego dla potrzeb urzędu gmin mieszczą się w katalogu zadań publicznych określonym w ustawie to istniałaby konieczność zapewnienia udziału floty ale przy całym zadaniu a nie przy konkretnym zamówieniu.

2. Artykuł 35 ust. 1 ustawy o elektromobilności wymaga aby JST mająca co najmniej 50.000 mieszkańców zapewniła od 1 stycznia 2025r., aby udział pojazdów elektrycznych we flocie użytkowanych pojazdów w obsługującym ją urzędzie wynosił co najmniej 30% liczby użytkowanych pojazdów, tymczasem przepis przejściowy tj. art. 68 ust. 2 ustawy o elektromobilności wymaga aby JST mająca co najmniej 50.000 mieszkańców zapewniła od 1 stycznia 2022r. aby udział pojazdów elektrycznych we flocie użytkowanych pojazdów samochodowych wynosił co najmniej 10% - w art. 68 ust. 2 nie ma doprecyzowania, że chodzi o flotę pojazdów w obsługującym JST urzędzie. Czy art. 68 ust. 2 ustawy o elektromobilności należy interpretować w taki sposób, że chodzi tu o zapewnienie odpowiedniego udziału pojazdów elektrycznych we flocie pojazdów urzędu obsługującego JST? Czy też, że udział 10% pojazdów elektrycznych dotyczy całej floty samochodowej danej JST, a więc odnosi się nie tylko do samochodów obsługującego urzędu, ale łącznie - tego urzędu i pozostałych jednostek organizacyjnych danej JST (tj. wszystkich jednostek budżetowych i zakładów budżetowych)?

¹ Pytania zostały poddane redakcji.

Chodzi o udział pojazdów we flocie pojazdów obsługujących urząd, nie dotyczy podległych jednostek organizacyjnych.

- 3. Czy gmina realizująca obowiązki ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, organizująca przetarg powyżej progów unijnych na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych wpisuje się w obowiązki wynikające z ustawy o elektromobilności i wymogi dotyczące udziału pojazdów zasilanych paliwami alternatywnymi w świadczonej usłudze?**

W przypadku realizacji zadań publicznych, o których mowa w ustawie o samorządzie gminnym konieczne jest spełnienie obowiązku wynikającego z ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych.

- 4. Czy mogliby Państwo poprzez UZP poinformować, jak stosować przepisy art. 68?**

Art. 68 dotyczy zapewnienia odpowiedniego udziału pojazdów niskoemisyjnych i zeroemisyjnych przy realizacji zadań publicznych. Brak jest konieczności informowania przez Urząd Zamówień Publicznych o stosowaniu tych przepisów. Właściwym urzędem jest Ministerstwo Klimatu i Środowiska.

- 5. Czy art. 35 ust. 2 i 3 ustawy dotyczy zamówień publicznych powyżej 30 tys. euro?**

Tak.

- 6. Zamawiający ogłasza postępowanie unijne na świadczenie usług promocyjnych miasta w trakcie rozgrywek piłkarskich, poprzez umieszczanie logo miasta na koszulkach rozgrywających, na banerach, na stadionie, w hali, w mediach społecznościowych oraz ekspozycja logotypu na samochodach klubowych. Czy w związku z powyższym, jeżeli nie wymagam ilości pojazdów, jakimi ma być świadczona usługa promocji to muszę stosować zapisy o elektromobilności? Czy jednak jeżeli wymagam, że reklama ma być umieszczona na pojazdach klubowych, to powinienam zastosować przepisy o elektromobilności tym samym doprecyzowując, że usługa ma być świadczona przez 30% pojazdów czystych? A jeżeli to będą 1-2 samochody?**

Suma usług realizowanych w ramach danego zadania publicznego musi być realizowana przy 10% udziale pojazdów elektrycznych lub napędzanych gazowych. Należy uwzględnić i zsumować wszystkie pojazdy wykorzystywane do realizacji danego zadania, czyli przykładowo z kilku zamówień.

W tym przypadku pojazdy klubowe nie wykonują bezpośrednio zadania, a są nośnikiem reklamy i nie muszą być zero- lub niskoemisyjne.

- 7. Czy zamawiający ma obowiązek żądać od wykonawcy robót budowlanych, że w trakcie realizacji robót będzie wykorzystywał pojazdy niskoemisyjne?**

Przepisy art. 68 ust. 3 mają zastosowanie do realizacji zadań publicznych określonych w ustawie dla danego rodzaju JST. W związku z tym nie ma obowiązku zapewnienia pojazdów elektrycznych i gazowych do każdego zamówienia w ramach realizowanego zadania publicznego. Art. 68 ust. 3 mówi:

3. Jednostka samorządu terytorialnego, o której mowa w art. 35 ust. 2, od dnia 1 stycznia 2022 r. wykonuje, zleca lub powierza wykonywanie zadań publicznych, o których mowa w art. 35 ust. 2 pkt 1, podmiotom, których łączny udział pojazdów elektrycznych lub pojazdów napędzanych gazem ziemnym we flocie pojazdów samochodowych w rozumieniu art. 2 pkt 33 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym używanych przy wykonywaniu tego zadania wynosi co najmniej 10%.

- 8. Jak należy rozumieć dodany do ustawy o elektromobilności art. 36a? Znalaziono interpretację, która wskazuje, iż w przypadku gdy JST lub przedsiębiorca wykorzystuje do 4 pojazdów przy wykonywaniu zadania, to wtedy nie musi posiadać samochodu elektrycznego (odnośnie wymagań z art. 35 oraz art. 68). Czy jest to interpretacja prawidłowa, czy też błędna? Sposób wyznaczania udziału podany w art. 36a mówi np. o przypadku gdy udział samochodów**

elektrycznych we flocie samochodów wynosi 9,52%, co biorąc pod uwagę zaokrąglenia wynikające z art. 36a powoduje udział 10%.

W nowelizacji ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych dodany został art. 36a jednoznacznie określający zasady zaokrąglania procentów podczas obliczania liczby wymaganych pojazdów. Zakłada on, iż wskaźnik poniżej 0,5 zaokrągla się w dół, a wskaźnik 0,5 i powyżej w górę. W przypadku wykonawcy, który użytkuje jeden pojazd, przy wymogu 10%, np. z art. 68 ust. 2, wskaźnik wyniesie 0,1 pojazdu ($1 \times 10\% = 0,1$). Wskaźnik 0,1 po zaokrągleniu w dół da nam zero. W takim przypadku nie trzeba wymieniać, ani dokupywać samochodu. Dopiero przy pięciu użytkowanych pojazdach zaktualizuje się obowiązek z ustawy o elektromobilności ($5 \times 10\% = 0,5$ pojazdu i zaokrąglamy w górę do 1 pojazdu).

W związku z powyższym jeżeli łączna flota użytkowanych w urzędzie lub przy realizacji danego zadania publicznego pojazdów wynosi 4 lub mniej, nie ma potrzeby zapewnienia elektrycznych pojazdów. Należy równocześnie mieć na uwadze, że przy realizacji zadań publicznych należy uwzględnić i zsumować wszystkie pojazdy wykorzystywane do realizacji danego zadania, czyli przykładowo z kilku jednostek organizacyjnych.

9. W przypadku udzielenia zamówienia na robotę budowlaną (założmy remont placówki oświatowej) wykonawca zobowiązany jest realizować w/w zamówienie przy udziale min. 10% samochodów bezemisyjnych?

Suma usług realizowanych w ramach danego zadania publicznego (w tym przypadku tego, do którego zostanie przypisany remont placówki oświatowej) musi być realizowana przy 10% udziale pojazdów elektrycznych lub napędzanych gazem ziemnym. Należy uwzględnić i zsumować wszystkie pojazdy wykorzystywane do realizacji danego zadania, czyli przykładowo z kilku zamówień.

10. Do odbioru odpadów udział pojazdów zasilanych alternatywnie musi wynosić 7%? Zgodnie z art. 68 ust. 3 udział taki wynosić musi 10%.

Przepisy art. 68a dotyczą minimalnych udziałów pojazdów nisko- i zeroemisyjnych w udzielonych zamówieniach publicznych, wskazanych w art. 68b, które mają zostać zrealizowane w dwóch okresach: do końca 2025 roku i do końca 2030 roku. Art. 68 ust.3 dotyczy natomiast minimalnych udziałów przy całościowej realizacji danego zadania publicznego.

11. Art. 37 ustawy o elektromobilności nakłada obowiązek sporządzania, co 36 miesięcy, analizy kosztów i korzyści związanych z wykorzystaniem, przy świadczeniu usług komunikacji miejskiej, autobusów zeroemisyjnych oraz innych środków transportu, w których do napędu wykorzystywane są wyłącznie silniki, których cykl pracy nie powoduje emisji gazów cieplarnianych lub innych substancji objętych systemem zarządzania emisjami gazów cieplarnianych, o którym mowa w ustawie z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji. Jeżeli wyniki analizy wskazują na brak korzyści z wykorzystywania autobusów zeroemisyjnych, jednostka samorządu terytorialnego, o której mowa w art. 36, może nie realizować obowiązku osiągnięcia poziomu udziału autobusów zeroemisyjnych.

Tymczasem art. 68a bezwzględnie wymaga od zamawiającego osiągnięcia określonych pułapów udziału autobusów zaliczanych do kategorii M3, tj. a) 32% - do dnia 31 grudnia 2025 r., b) 46% - od dnia 1 stycznia 2026 r. do dnia 31 grudnia 2030 r.

Jak zatem należy postępować jeżeli AKK wykazała brak korzyści z wykorzystywania autobusów zeroemisyjnych i zwolniła z obowiązku osiągnięcia poziomu udziału autobusów zeroemisyjnych? A jednocześnie w art. 68a pojawia się wymóg osiągnięcia poziomu udziałów autobusów zeroemisyjnych.

Jeżeli z AKK wynika brak korzyści wykorzystywania autobusów zeroemisyjnych to dane JST nie ma obowiązku zapewnienia udziału takich autobusów we flocie. Jednocześnie nie wyłącza to z obowiązku określonego w art. 68a dotyczącego minimalnego poziomu autobusów nisko- i zeroemisyjnych w udzielonych zamówieniach publicznych.

12. W jaki sposób zamawiający ma weryfikować spełnienie przez wykonawcę zamówienia publicznego zlecanego w celu realizacji zadania własnego gminy obowiązku wynikającego z art. 68 ust. 3 ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych? Czy samo oświadczenie wykonawcy złożone w ofercie potwierdzające, że łączny udział pojazdów elektrycznych lub pojazdów napędzanych gazem ziemnym we flocie pojazdów samochodowych w rozumieniu art. 2 pkt 33 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym używanych przy wykonywaniu przedmiotowego zamówienia wynosił będzie co najmniej 10% będzie wystarczające?

Zamawiający na etapie podpisania umowy powinien zweryfikować prawidłowość oświadczenia złożonego przez wykonawcę w ramach postępowania przetargowego. W innym przypadku może dojść do sytuacji, gdzie na etapie realizacji zamówienia dojdzie do niespełnienia warunków zawartych w ofercie. Skutkować to będzie zgodnie z ustawą o elektromobilności i paliw alternatywnych wygaśnięciem z mocy prawa takiej umowy.

13. Zgodnie z art. 68 ust. 3: Jednostka samorządu terytorialnego, (...) wykonuje, zleca lub powierza wykonywanie zadań publicznych, (...), podmiotom, których łączny udział pojazdów elektrycznych lub pojazdów napędzanych gazem ziemnym we flocie pojazdów samochodowych (...) używanych przy wykonywaniu tego zadania wynosi co najmniej 10%. Przepisu nie stosuje się do zlecania lub powierzania wykonania zadania publicznego, do którego nie stosuje się ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych, oraz do wykonywania, zlecania lub powierzania zadań publicznych dotyczących letniego i zimowego utrzymania dróg. Czy wykonując zadania jednostki poprzez zlecenie dostaw, usług czy robót, na podst. ustawy Pzp (także postępowanie krajowe) musimy wymagać od wykonawców 10% pojazdów niskoemisyjnych?

Suma usług realizowanych w ramach danego zadania publicznego musi być realizowana przy 10% udziale pojazdów elektrycznych lub napędzanych gazem ziemnym. Należy uwzględnić i zsumować wszystkie pojazdy wykorzystywane do realizacji danego zadania, czyli przykładowo z kilku zamówień.

14. Proszę o wyjaśnienie, czy mimo że jesteśmy jednostką wymienioną w art. 34 ust. 2 pkt. 2 to uruchamiając nowe zamówienie na samochody osobowe jestem zobowiązana do uwzględnienia wymogu 22% pojazdów wymienionych w art. 68 a ust. 1 pkt 1?

Tak, gdyż art. 68a ust.1 pkt 1 dotyczy wszystkich zamawiających.

15. Czy zgodnie z art 76 ust. 2, nie osiągające progów z art. 68 ust. 3 umowy zawarte przez JST wygasają 31 grudnia 2022 r.?

Tak, zgodnie z obowiązującymi w chwili obecnej przepisami.

16. Na stronie UZP nie było słowa, że ustawa jest podzielona na dwa ministerstwa. Każdy zamawiający czyta ustawę jako całość stąd ustalenie korelacji między art. 35 ustawy a art. 68 a - 68e jest niezbędne do prawidłowego zrozumienia tej ustawy.

Przepisy art. 68a dotyczą minimalnych udziałów pojazdów nisko- i zeroemisyjnych w udzielonych zamówieniach publicznych, wskazanych w art. 68b, które mają zostać zrealizowane w dwóch okresach: do końca 2025 roku i do końca 2030 roku. Art. 68 ust.3 dotyczy natomiast minimalnych udziałów przy całościowej realizacji danego zadania publicznego. Na realizację zadania publicznego składa się często wiele zamówień publicznych.

17. Zamawiający czytając ustawę jako całość nie rozumie różnicy udziałów o których mowa w art. 35 ustawy a w art. 68a -68e. Przecież udział pojazdów w zamówieniu będzie przekładał się na udział we flocie pojazdów wykonawców. Stąd niezrozumiałe są te różnice w wymaganych udziałach.

Przepisy art. 68a dotyczą minimalnych udziałów pojazdów nisko- i zeroemisyjnych w udzielonych zamówieniach publicznych, wskazanych w art. 68b, które mają zostać zrealizowane w dwóch okresach: do końca 2025 roku i do końca 2030 roku. Art. 68 ust.3 dotyczy natomiast minimalnych udziałów przy całościowej realizacji danego zadania publicznego. Na realizację zadania publicznego składa się często wiele zamówień publicznych.

18. Ustawa dzieli się jakby na 2 części – jedna dotyczy Ministerstwa Klimatu i Środowiska, a druga Ministerstwa Infrastruktury (art.68a – 68e). To co dotyczy art. 68a - 68e tj. usług leasingu, wynajmu, dzierżawy oraz usług w zakresie skatalogowanych 8 kodów CPV, powyżej progów unijnych, podlega sprawozdawczości. Jeśli ogłaszam postępowanie w zakresie usług leasingu, wynajmu, dzierżawy oraz usług w zakresie skatalogowanych 8 kodów CPV - powyżej progów unijnych - muszę stosować odpowiednie zapisy w SWZ dotyczące pojazdów wykonawcy biorącego udział w zamówieniu (zapisy ustawy odnoszące się do MKiŚ.). Czy będąc powiatem pow. 50 tys. mieszkańców mam obowiązek posiadania we własnej flocie 10% pojazdów niskoemisyjnych? Ewentualnie w jakich przypadkach?

Przepisy art. 68a dotyczą minimalnych udziałów pojazdów nisko- i zeroemisyjnych w udzielonych zamówieniach publicznych, wskazanych w art. 68b, które mają zostać zrealizowane w dwóch okresach: do końca 2025 roku i do końca 2030 roku. Art. 68 ust.3 dotyczy natomiast minimalnych udziałów przy całościowej realizacji danego zadania publicznego. Na realizację zadania publicznego składa się często wiele zamówień publicznych.

Przy realizacji każdego zadania publicznego należy zapewnić 10% udział pojazdów zero- i niskoemisyjnych niezależnie od formy własności tychże pojazdów i sposobu realizacji zadania (własne, zlecenia, powierzenie) pod warunkiem, że przy realizacji tego zadania wykorzystywanych jest 5 lub więcej pojazdów. Również w przypadku posiadania 5 lub więcej pojazdów we flocie własnej JST należy zapewnić minimalny udział pojazdów elektrycznych lub gazowych.